بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱ تبریز **دبیرستان دوره اول مشکاة**	سالتحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳	نوبت خرداد پایه: **هشتم**	نام درس : **ادبیات فارسی**	
نام : نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	مدت امتحان : ۵۰ دقیقه		شماره داوطلب:
	کلاس: ردیف دفتری :	نام دبیر: آقای باقری تعداد سوال:۱۰		

ردیف	متن سؤال	بارم
۱	**ابیات و عبارت زیر را به نثر روان و ساده برگردانید** .(معنی) ۱) خارکش پیری با دلق درشت / پشته ای خار همی برد به پشت ۲) باد خشم و باد شهوت ، باد آز / برد او را که نبود اهل نماز ۳) زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن ضررهاست ۴) در عقیدتش خلل بود. ۵) وقتی متوجّه خطای خود می شویم ؛ انگشت ندامت به دندان می گزیم. ۶) ده روزه مهرِگردون افسانه است و افسون / نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا	۵
۲	**دانش های زبانی** **با توجه به ابیات سوال یک به پرسش‌های خواسته شدهٔ زیر پاسخ دهید.** ۱.در بیت «شماره یک» واژه های « دلق و پشته » به ترتیب چه نقشی دارند؟ ..... و ..... ۲- نقش دستوری واژه های« سخن، تو » در بیت« شماره سه» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟ الف)مفعول – مفعول ◯ ب) مفعول- متمم ◯ ج) نهاد – مفعول ◯ د – نهاد - متمم ◯ ۳- نوع « را » در بیت (دو) ..... است. الف) حرف اضافه ◯ ب) نشانه مفعولی ◯ ج) بدل از کسره ◯ د) مالکیت ◯ ۴-در بیت (شماره شش) واژهٔ «افسون » چه نقشی دارند؟	۲/۵
۳	**معنی لغاتی را که زیرشان خط کشیده شده است ، بنویسید .** الف) از فرط غرور گمان می کنی روزگار درازی در پیش داری ب) رعد و برق شب طنین خنده اش ج) عقل ها، حیران شود از خاک تاریک نژند د) شفیع آخرت خیر البشر کن ه) پرستار امرش همه چیز و کس و) فرش هایش از گلیم و بوریا ست ی) کشور ما همواره سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است.	۲

www.kanoon.ir

۴	**۱– دربیت زیر کدام آرایه های ادبی به کار رفته است ؟** (فقط دو مورد با ذکردلیل به غیر از واج آرایی و تناسب) تشنه لب کشته شود در لب شطّ از چه گناه / آن که سیراب کند در لب کوثر تشنه ..... **۲– ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید.** (مشبه، مشبه به، وجه شبه و ادات تشبیه) همچو ماهی که فتد ز آب برون آل نبی / می تپیدی دلشان، سوخته در بر تشنه	۲
۵	**درک و دریافت خود را از بخش های مشخص شدهٔ بیت و عبارت زیر بنویسید.** الف) پیر گفتا که چه عزت زین به؟ که نی ام بر در تو بالین نه ..... ب)منظور تاگور(شاعر هندوستانی) در عبارت ماه روشنی اش را در سراسر آسمان می پراکند و لکّه های سیاهش را برای خود نگه می دارد. چیست؟	۱
۶	**۱ – نوع ترکیب های زیر را بنویسید.** (وصفی - اضافی) الف) بحر بلا ( ) ب) صیاد سنگ دل( ) **۲ – هستهٔ و نوع وابسته های گروه اسمی مشخص شده در جملهٔ زیر را بنویسید و هسته چه نقشی دارد؟** این دریای بزرگ همیشه در جزر و مد است.	۲
۷	الف) در مورد بیت"ای هدهد صبا به سبا می فرستمت / بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت" کدام پاسخ درست است؟ ۱- بیت سه جمله دارد.⬡ ۲- ضمیر پیوسته‌ی «ت» نقش متممی دارد. ⬡ ۳- آرایه های تشبیه و تشخیص،در بیت وجود دارد. ⬡ ۴- هدهد «نهاد» است. ⬡ ب) کدام اثر از مثنوی های فارسی نیست؟ ۱- دیوان حافظ ⬡ ۲- شاهنامهٔ فردوسی ⬡ ۳- لیلی و مجنون ⬡ ۴ -بوستان سعدی⬡ ج) درکدام یک از گروه‌های اسمی زیر، هسته درست مشخص نشده است ؟ ۱- هیچ چیز ⬡ ۲- خلقت شگفت انگیز ⬡ ۳- عجب آسمان پرستاره ای! ⬡ ۴- نخستین عامل مهم ⬡	۱/۵
۸	الف) کنایه در لغت به معنی پوشیده سخن گفتن است. ص⬡ غ⬡ ب) به تکرار آگاهانه یک واج در بیت یا عبارت که گوش را می نوازد آرایهٔ ..... می گویند.	۱
۹	**ردیف و قافیه را در بیت زیر مشخص کنید.** هیچ کس از جای او آگاه نیست هیچ کس را در حضورش راه نیست	۱
۱۰	**آثار ردیف« الف» را به نام خالق اثر در ردیف« ب» متصل نمایید.** (در ردیف «ب» یک مورد اضافه است.) ردیف« الف»: ۱- فرهاد و شیرین ۲- مثنوی معنوی ۳-بهارستان ۴- از آسمان سبز ردیف «ب»: ۱- سلمان هراتی ۲- نظامی گنجوی ۳- مولوی ۴- وحشی بافقی ۵- عبدالرحمان جامی	۲

۱– تصحیح اول:
باعدد باحروف
نام ونام خانوادگی :
امضاء :

۲– تصحیح دوم:
باعدد باحروف
نام ونام خانوادگی :
امضاء :

۱– تصحیح نهایی:
باعدد باحروف
نام ونام خانوادگی :
امضاء :

www-kanoon.ir

باسمه تعالی

آموزش و پرورش ناحیه ۱ تبریز		دبیرستان دوره اول مشکاة		پایه
سوالات ارزشیابی نوبت دوم	درس : فارسی			هشتم
تاریخ آزمون : ۱۴۰۳/۰۳/۰۸		مدت امتحان : ۵۰ دقیقه		
نام	نام خانوادگی	شماره کلاس	شماره صندلی	نام دبیر
				آقای باقری

ردیف	پاسخ سؤالات	بارم
۱	۱) پیر خارکشی با لباس پشمی ضخیم توده ای خار به پشت می برد. ۲) خشم و هوا های نفسانی و طمع کسی را که اهل نماز نباشد از بین می برد (نابود می کند) ۳) هرگز سخنی به جز راست نگو هر چند ضرری در آن برای تو داشته باشد. ۴) در باور های دینی او سستی وجود داشت (ایمان ضعیفی داشت) ۵) پشیمان هستیم و افسوس می خوریم (کنایه از افسوس خوردن و پشیمان شدن) ۶) مهر و محبت اندک روزگار مثل قصه است و پر از حیله و نیرنگ است. نیکی کردن در حق دوستان را غنیمت بشمار.	۵
۲	۱- دلق : متمم , پشته : مفعول ۲- گزینه ب ۳- گزینه ب ۴- مسند	۲/۵
۳	الف) فرط : گذشتن از حد، شدت، زیاده روی ب) طنین : صدا، پژواک ج) نژند : سرد و بی روح، اندوهگین، غمگین د) شفیع : شفاعت کننده , خیر البشر : بهترین بشر ه) پرستار : مطیع و) بوریا : نوعی حصیر که از نی می بافند ی) سپند : مقدس، پاک	۲
۴	۱- آرایه تکرار (در کلمه لب دوم با لب سوم) , آرایه جناس (در کلمه لب اول با لب دوم) آرایه تضاد (در کلمه های تشنه و سیراب) , آرایه تصدیر (در کلمه تشنه) ۲- مشبه : دلشان , مشبه به : ماهی , وجه شبه : می تپیدی , ادات تشبیه : همچو	۲
۵	الف) به تو محتاج نیستم ب) سختی ها و دشواری ها	۱
۶	۱- الف) اضافی ب) وصفی ۲- هسته نقش نهادی دارد - این : صفت اشاره , دریا : هسته , بزرگ : صفت بیانی	۲
۷	الف) گزینه ۳ ب) گزینه ۱ ج) گزینه ۴	۱/۵
۸	الف) صحیح ب) نغمه حروف (واج آرایی)	۱
۹	قافیه : کلمات "آگاه" و "راه" ردیف : کلمه "نیست" و "نیست"	۱
۱۰	فرهاد و شیرین : وحشی بافقی مثنوی معنوی : مولوی بهارستان : عبدالرحمان جامی از آسمان سبز : سلمان هراتی	۲

« موفق باشید »